

OKUL MÜDÜRLERİNİN EĞİTİM YÖNETİMİ TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI ALANINDA LİSANSÜSTÜ EĞİTİM YAPMA NEDENLERİNİN İNCELENMESİ

Investigation Of The Reasons For Master Education In The Field Of Educational Management Master's Program

İbrahim Halil GÜVEN

MEB., ibrahimguven06@gmail.com; ORCID ID: 0009-0003-5821-5119

Ramazan ÜNAL

MEB., ramazanunal-02@hotmail.com; ORCID ID: 0009-0002-0297-2615

Muhammet Akif ÖTELEŞ

MEB., akifoteles@gmail.com; ORCID ID: 0009-0008-9149-1314

Mahmut YUMŞAK

MEB., aram.002@hotmail.com; ORCID ID: 0009-0000-0611-7152

Kemal SEVİNÇ

MEB., kemal02sevinc02@gmail.com; ORCID ID: 0009-0005-3253-1476

Fahri ŞİMŞEK

MEB., simsek0202@hotmail.com; ORCID ID: 0009-0000-2531-8371

ÖZET

Yapılan araştırmada okul müdürlerinin eğitim yönetimi tezsiz yüksek lisans programı alanında lisansüstü eğitim yapma nedenlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Belirtilen amaç doğrultusunda araştırmada nitel araştırma modellerinden durum çalışması deseni model olarak kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini amaçlı örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile 2022-2023 eğitim-öğretim yılında çeşitli okullarda görev yapan 24 okul müdürü oluşturmaktadır. Araştırmada eğitim yönetimi tezsiz yüksek lisans programı alanında lisansüstü eğitim yapma nedenleri hakkında okul müdürlerinin görüşlerini derinlemesine ve kapsamlı bir biçimde durumunu tespit etmek için "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" ndan yararlanılmıştır. Araştırmanın "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" aracılığı ile toplanan verileri içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir.

Araştırmada eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın okul müdürlerinin kişisel gelişimine katkı sağlaması, okul müdürlerinin kendini güncellemelerini sağlaması, okul yönetimi alanında uzmanlaşmalarını sağlaması, okul yönetiminde yeterliliği artırmasından dolayı tercih sebebi olduğu belirlenmiştir. Araştırmada eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın okul müdürlerinin ekonomik kazanç sağlaması, yönetici atama sürecinde değerlendirme puanına katkı sağlaması, kademe ilerlemesi sağlaması ve uzman öğretmen unvanı alma sürecine katkı vermesi dolayısı ile okul müdürleri tarafından tercih sebebi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca araştırmada okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarının kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sunduğunu veya sunacağı ifade ettikleri belirlenmiştir. Bunun yanında araştırmada okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi alma konusunda meslektaşlarına öneride bulunduğu ortaya çıktığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim yönetimi, tezsiz yüksek lisans programı, lisansüstü eğitim

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine the reasons for school principals to do postgraduate education in the field of education management non-thesis master's program. In line with the stated purpose, the case study pattern, one of the qualitative research models, was used as a model in the research. The sample of the research consists of 24 school principals working in various schools in the 2022-2023 academic year with the criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling types. In the research, the "Semi-Structured Interview Form" was used to determine the opinions of the school principals about the reasons for doing postgraduate education in the field of education administration non-thesis master's program in an in-

depth and comprehensive way. The data collected through the "Semi-Structured Interview Form" of the research were analyzed by content analysis method.

In the research, it has been determined that taking a non-thesis master's education in education administration is preferred because it contributes to the personal development of school principals, provides school principals to update themselves, provides specialization in the field of school management, and increases proficiency in school management. In the research, it has been determined that taking a non-thesis master's education in education administration is preferred by school principals as it provides economic gain, contributes to the evaluation score in the manager appointment process, provides level progress and contributes to the process of getting the title of expert teacher. In addition, it was determined in the research that school principals stated that their non-thesis master's education in education administration contributed or would contribute to their personal and professional development. In addition, in the study, it was determined that school principals made suggestions to their colleagues about taking non-thesis master's education in education administration.

Keywords: Educational administration, non-thesis master's program, graduate education

1.GİRİŞ

Toplumunun ihtiyaç duyduğu beşerî gücün eğitilmesi ve yetiştirilmesi, eğitimin merkezinde olan insana yapılacak yatırımla ilişkilidir. Bilginin yoğun bir şekilde artışına paralel olarak bilginin hızlı değişimine ayak uydurmak için devamlı kendini güncelleme ve yenileme ihtiyacı duyan insanların bu değişimin gölgesinde kalmaması için öğrenme hızını ve becerisini geliştirmesi gerekmektedir. Hayat boyu öğrenme durumunda olan bireylerin mesleki hayatlarında da başarıyı yakalamaları için sürekli öğrenme alışkanlığı içerisinde hareket ederek bu süreci devamlı hale getirmelidirler. Üniversitelere ve eğitim kurumlarına eğitim politikalarını belirlerken yaşam boyu öğrenmenin, eğitimcilere ve öğrencilere benimsetilmesi konusunda önemli görevler düşmektedir.

Bilginin üretilmesi için eğitim sürecinin geliştirilmesi, uygulanması ve ülke geneline yaygınlaştırılması önemli bir yere sahiptir. Akademisyen, bilim adamı ve araştırmacıların yetiştirilmesi ülkenin geleceği ve gelişimi için gerekli olduğu kadar nitelikli insan gücünü yetiştirebilmenin yolu da lisansüstü eğitim ve öğretim sürecinden geçmektedir. Lisansüstü eğitimin gelişmesini ve önem kazanmasını sağlayan başlıca esasların başında; bilim ve teknolojinin hızlı gelişim göstermesi, yeni meslek modellerinin ve uzmanlık alanlarının ortaya çıkması, yeni fikirlerin ve buluşların ön plana çıkması, bilginin hızlı artışı ve yayılması sonucunda mevcut bilgi ve birikimin yeterli olmadığına anlaşılması neticesinde lisans sonrası eğitimin gerekli hale gelmesidir (Karakütük, 2002). İş hayatının gereksinim duyduğu yeterli bilgi birikimine sahip insan kaynağını yetiştirmek, çeşitli alanlarda yapılan araştırmalarla çeşitli bilim dallarına katkı sağlamak açısından üniversitelere büyük görevler düşmektedir. Üniversitelerde ki lisans eğitimin devamı niteliğinde olan lisansüstü eğitim, bilgiye ve toplumun ihtiyaçlarına katkı sağlayacak nitelikli insan gücü yetiştirilmesini sağlayan bir eğitim sürecidir.

Lisansüstü eğitimin önemi, değişim ve gelişimin hız kazandığı günümüz şartlarında hem bireysel hem de toplumsal anlamda artmıştır. Bireylerin Üniversite yıllarında kazanmış oldukları bilgi ve tecrübenin, kendilerini yaşamları boyunca mesleklerinde tatmin etmesi ve yeterli hissetmeleri açısından eksik hale gelmiştir. Ortaya çıkan yaşam boyu öğrenme kavramı sürekli öğrenme mecburiyeti doğru orantılı hale gelmiştir. Ülkenin geleceği için gerekli olan lisansüstü eğitim, nitelikli insan gücünün, bilim insanlarının, akademisyenlerin yetiştirilmesi açısından değerli bir yere sahiptir.

Türkiye’de Cumhuriyet döneminde ilk üniversite unvanına sahip olan Darülfünun kapatılmış, 1933’te İstanbul Üniversitesi adı ile tekrar kurulmuştur. 1950’den önce ve sonra devamı gelmiş diğer üniversiteler kurulmaya başlanmıştır. Üniversitelerimizde ilk yıllarda doktora yapılıp yapılamayacağı konusunda tartışılmış ve Türkiye’de ilk doktora

1937 yılında Ankara Ziraat Enstitüsü'nde yapılmaya başlanmıştır. Doktora programı eğitime İstanbul Üniversitesinde 1939'da İstanbul Teknik Üniversitesinde ise 1952'de başlanmıştır. Doktora Programları başlangıç itibariyle üniversitelerde, lisans öğretiminin yapıldığı gibi, lisansüstü öğretim de Alman Geleneğine (Avrupa Klasikine) göre yürütülmüştür. Üniversiteler 1981 yılında, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Avrupa sisteminden Amerikan sistemine dönüştürülmek istenmiştir. Türkiye'de mevcut lisansüstü öğretim 1981 yılında yürürlüğe girmiş olan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre üniversitelere bağlı enstitüler tarafından yürütülmektedir (Ağiroğlu Bakır, 2013).

Türkiye'de lisansüstü eğitim, 1960'ların sonlarına kadar yüksek lisans programları olmayan, üç veya dört yılda tamamlanan bir doktora programı süreci olarak yürütülürdü. 1970'lerden sonra yüksek lisans ve doktora aşamalarına ayrılmıştır. Yönetmelikler çerçevesinde mevcut uygulama arada bir değiştirilmiş ya da tamamen yenilenerek sürdürülmektedir. Başlangıçtan beri lisansüstü eğitim devlet üniversiteleri tarafından yürütülmüştür. 1990 yılından sonra kurulmaya başlayan Vakıf Üniversiteleri de lisansüstü öğretim vermeye başlamıştır (Karakütük, 2002).

Türkiye'de Lisansüstü eğitimin gelişmesini sağlayan ve yüksek öğrenimin önemli bir parçası haline getiren başlıca etkenler şunlardır (Karaman ve Bakırcı, 2010):

- Düşünen, araştıran, sorgulayan, fikir üreten, bilgi alışverişinde bulunan, çevresiyle iletişim kuran, yabancı dile hâkim olan, nitelikli insan gücünün kazandırılması,
- Ülkemizin refah düzeyinin artması için nitelikli insan gücüne duyulan gereksinim,
- Lisansüstü eğitim gören iyi yetişmiş, kariyer yapmış serbest piyasanın ihtiyacı olan yüksek nitelikli öğrencilerin daha kolay iş bulma imkânlarının olması,
- Bilimsel ve teknolojik gelişmelerde meydana gelen hızlı değişim ve bunda üniversitenin önemli rolünün olması,
- Üniversiteler ve öğrenci sayılarındaki hızlı artış nedeniyle öğretim üyesine ve nitelikli bilim insanına gereksinimin artması.
- Lisans öğrenimini tamamlayan meslek sahiplerinin bilgilerini yenileme gereksinimi, Lisansüstü eğitimi tamamlayan kamu çalışanlarının çalışma hayatında ilerlemesine katkı sağlaması,
- Bazı kuruluşlarda yönetici olmak için lisansüstü eğitiminin tamamlanmış olma koşulunun gündeme gelmesi,

İnsanların kendini geliştirmeye yönelik eğilimleri ve öğrenme talebi lisansüstü eğitime olan alakayı arttırmıştır (Bozan, 2012). Günümüz şartlarına göre lisansüstü derecelerin bireye ve topluma sağlamış olduğu faydaların neler olduğu hakkında söz konusu faydaları 5 konu başlığı altında incelemek mümkündür.

Yüksek lisans programlarında eğitim alan öğrencilerin mezuniyet sonrasında elde etmiş oldukları derecelerin, mesleki gelişimlerinde ve kariyer planlamalarında etkisi bulunmaktadır. Uygulama alanında kendisini geliştirmek isteyen öğrenciler tarafından yüksek lisans programları daha çok tercih edilir olmaya başlanmıştır (Nas, Peyman ve Arat, 2017). Ayrıca, bu programlar yeni bir kariyere başlamak isteyenler için farklı ve sınırlı olanaklar sunmaktadır.

Yüksek lisans derecesinin sağladığı fırsatlar, iş hayatında yapılan ve yapılmakta olan çalışmaları akademik anlamda destekleyerek, kendilerine uygun iş imkânları sağlamak veya farklı iş alanlarına geçmek için fırsat yaratmak olarak sıralanabilir. Bunu yanı sıra lisansüstü programlardan mezun olduktan sonra beraber çalıştığı arkadaşları

arasında bir değer ve rekabet ortamında katkı sağladığı ifade edilmektedir (Factor, Oliver ve Stecklov, 2012).

Yüksek lisansa başlamak ile beraber üniversitelerde akademik sahada kariyer yapabileme fırsatı elde edilmekle beraber akademik personel olabilme imkânı da doğmaktadır. Yüksek lisans başlangıç aşamasıdır. Lisansüstü eğitim sayesinde öğrencilerin akademik ve eğitim dünyasına giriş yapmaları, bu yolculukta bilimsel araştırmalara yoğunlaşarak kariyerlerine devam etmeleri, gelecek için profesyonel anlamda gelişimlerine katkı sağlayarak ve farkındalıklarını arttırmaktadır (Bragt, 2011).

Genel olarak yüksek lisans eğitimi öğrencilerin ve mezunların bireysel gelişim ve değer yargılarının artmasında önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle, bireylere çalışma alanlarında plan yapabileme ve yorumlama ve yazıya dökme yeteneği sağlayarak bununla beraber problemleri çözümsel düşünme gücü ile çözebilme imkânı da vermektedir (Drennana ve Clarke, 2009). Böylece, lisansüstü programlarında alınan eğitim ve deneyimlerin çalışma ortamına entegre edilmesi, çalışanların kişisel yeteneklerinin gelişimini sağlanmış, nitelikli iş gücünün oluşmasına imkan verilerek artı değer ortaya çıkması çalışanların ortak paydada buluşturarak beraber öğrenmesine ortam hazırlamıştır. Bununla beraber öğrencileri eleştirel bakmaya sevk eden yüksek lisans eğitimi, bu amaç doğrultusunda ilerlemeleri için yönlendirmektedir. Bununla beraber yüksek lisans eğitimi alan mezunların gerekli bilgi ve birikimi edinmeleri çalışma hayatında kişisel anlamda motivasyon ve başarı sağlar (Nas, Peyman ve Arat, 2017).

İnsan ilişkilerinde yüksek lisans programları sosyal açıdan, bağların sağlam olmasını ve kabiliyetlerin devamlı geliştirilmesini sağlaması sayesinde mezunlara farklı ve yenilikçi ortamlar sunmaktadır (Skilbeck, 2001). Sosyal sorumluluk anlayışının geliştirilmesini sağlar, çalışma hayatında daha iyi bir makam ve itibar kazanmasına olanak sağlar (Factor, Oliver, ve Stecklov, 2012).

Yüksek lisans mezuniyeti ile bireyler maddi olarak da bazı değişik fırsatlar elde edebilirler. İşverenlerin yüksek lisans eğitimi derecesi ve lisans derecesine sahip olan çalışanların ücret ve maaşlarına bakıldığında yüksek lisans eğitimi mezunlarının daha da önemsendiği görülmektedir (Nas, Peyman ve Arat, 2017). ABD’de lisansüstü mezunlarının görmüş olduğu değer sayısal olarak gösterilmiştir. Buna göre, yüksek lisans ve lisans mezunlarının eğitim seviyelerine göre yüksek lisans %23 daha fazla kazanç elde ettiği, doktora mezunlarının yüksek lisans mezunlarına oranla ortalama %3 daha çok kazanç elde ettiği bilinmektedir (Yılmaz ve Cömert 2011). Bu nedenlerden dolayı bireyler işlerinde yükselebilmek, aldıkları ücretleri arttırabilmek gibi nedenlerle lisansüstü eğitim almak için emek sarf etmektedirler (Chevalier, 2003).

Son yıllarda lisansüstü eğitime olan talebin artması, ülkemiz için belirlenen ulusal ve uluslararası hedeflere ulaşılabilmesi açısından önemlidir. Araştırmacı insan kaynağının sayısal ve kalite olarak da geliştirilmesi lisansüstü eğitimin etkinliğine katkı sağlayacaktır. Yükseköğretim kurumlarında sürdürülmekte olan lisansüstü eğitimin kalitesinin geliştirilmesinin zorunluluğu nitelikli insan kaynağının sağlanması noktasında gerekliliği ortaya koymaktadır. Lisansüstü eğitimin öneminin idrak edilmesi, program ve müfredatların bu amaca yönelik tasarlanması ve uygulanması son derece önemlidir.

Nitelikli insan gücü potansiyelinin ortaya çıkarılmasının amaçlandığı lisansüstü eğitimde; bilgi üreten, kullanan, eleştirel bakabilen ve yorumlama becerisini kazanabilen üretken bir düşünce tarzıyla problem çözebilecek bireyler yetiştirmek, eğitim kalitesi, ülke kaynaklarının etkin kullanımı ve gelişmişlik düzeyi ile yakından alakalı olduğu için üzerinde durulması gereken önemli konulardandır. Tezli/tezsiz yüksek lisans eğitimin kalitesi ve performansının yükseltilmesi için başta yeterli öğretim üyesi olmaması, mali,

teknolojik, yönetsel ve diğer konularda tespit edilen sorunların ilgili mercilere iletilerek çözümlenmesi; bu konularda yapılacak araştırmalar ve değerlendirmeler sayesinde mümkün olabilir (İbret, 2013). Bu nedenle lisansüstü eğitim ile ilgili yapılacak araştırmalar büyük önem kazanmaktadır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Yapılan araştırmada okul müdürlerinin eğitim yönetimi tezsiz yüksek lisans programı alanında lisansüstü eğitim yapma nedenlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın ifade edilen amaçları çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimini tercih etmede etkili olan faktörler nelerdir?
- Tezsiz yüksek lisans eğitiminde “Eğitim Yönetimini” programını tercih etme nedenleri nelerdir?
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın faydaları nelerdir?
- Okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarını engelleyen faktörler nelerdir?
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmanın kişisel ve mesleki gelişime katkıları nelerdir?
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmayı okul müdürlerine önerme durumu nasıldır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma modellerinden durum çalışması deseni model olarak kullanılmıştır. Durum çalışması, niçin ve nasıl sorularını temel alan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu veya olayı derinliğine incelenmesine olanak veren bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmalarda durum çalışmaları bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamak ve görmek, bir olaya ilişkin olası açıklamaları geliştirmek, bir olayı değerlendirmek amacıyla kullanılır (Gall, Borf ve Gall, 1996; akt. Büyüköztürk vd., 2020). Araştırmada ifade edilen bağlamlarda eğitim yönetimi tezsiz yüksek lisans programı alanında lisansüstü eğitim yapma nedenleri hakkında okul müdürlerinin görüşleri açısından derinlemesine tespiti gerçekleştirilmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini amaçlı örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile 2022-2023 eğitim-öğretim yılında çeşitli okullarda görev yapan 24 okul müdürü oluşturmaktadır. Ölçüt örneklemin doğası gereği bazı kriterlerin katılımcıları belirlemek için oluşturulması gereklidir. Bu kapsamda belirlenen kriterler şu şekilde sıralanmaktadır:

- Eğitim Fakültesi mezun olmak,
- Aktif olarak okul müdürü olarak görev yapıyor olmak,
- En az bir yıl okul müdürlüğü yapmış olmak,
- Lisansüstü eğitim yapmış olmak.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada eğitim yönetimi tezsiz yüksek lisans programı alanında lisansüstü eğitim yapma nedenleri hakkında okul müdürlerinin görüşlerini derinlemesine ve kapsamlı bir biçimde durumunu tespit etmek için görüşme formundan faydalanılmıştır. Açık uçlu soruların yer aldığı görüşme formu “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” olarak isimlendirilmektedir. “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” nun hazırlanma sürecinde takip edilen aşamalar aşağıda sıralanmıştır:

- İlgili literatür taramasının yapılması
- Araştırmacı tarafından taslak görüşme sorularının hazırlanması,
- Taslak görüşme sorularına ilişkin alan uzmanlarından görüşleri alınması,
- Uzman görüşleri doğrultusunda görüşme sorularına son şeklinin verilmesi,
- Gönüllü iki okul müdürü ile pilot uygulamanın gerçekleştirilmesi,
- Pilot uygulama sürecinde belirlenen durumlar göre görüşme formuna son şeklinin verilerek uygulama sürecine geçilmesi.

Araştırmada uzman görüşü ve pilot uygulama sonrası son şekli verilen “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” nda şu sorulara yer verilmiştir.

- Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi tercih etmenizdeki etkili olan faktörler nelerdir?
- Tezsiz yüksek lisans eğitiminizde “Eğitim Yönetimini” programını tercih etme nedenleriniz nelerdir?
- Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans yapmanın size ne tür faydalar sağlayacağını düşünüyorsunuz?
- Meslektaşlarınızın Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarını engelleyen faktörler nelerdir?
- Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmanın kişisel ve mesleki gelişiminize katkı sunduğunu/ sunacağını düşünüyor musunuz?
- Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi meslektaşlarınıza önerir misiniz?

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada 2022-2023 eğitim-öğretim yılında çeşitli eğitim kademelerinde görev yapan 24 okul müdürünün tezsiz yüksek lisans programı alanında lisansüstü eğitim yapma nedenleri hakkında görüşlerini derinlemesine ve kapsamlı bir şekilde durumunu belirlemek için “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” hazırlanmıştır. Hazırlanan form aracılığı ile görüşme yapmak için öncelikle gönüllü olan ve araştırmaya katılım kriterlerini sağlayan okul müdürleri belirlenmiştir. Belirlenen okul müdürleri ile görüşme yapmak için kendilerini rahat hissedebilecekleri ve tercih ettikleri mekânlarda görüşme gerçekleştirmek için randevu saatleri karşılıklı olarak belirlenmiştir. Okul müdürleri ile görüşmeler yüz yüze yapılmıştır. Verilerin toplanmasında aşağıdaki süreçler izlenmiştir:

- İlgili literatürün taranması
- “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” nun hazırlanması,
- Gönüllü okul müdürlerinin belirlenmesi,
- Araştırmaya dâhil olma kriterlerine göre okul müdürlerinin seçimi,
- Görüşme saatlerinin düzenlenmesi,
- Görüşmelerin gerçekleştirilmesi,
- Görüşme verilerinin kodlanması,
- Görüşme verilerinin analiz edilmesi,

- Verilerin doğrudan alıntılarla raporlaştırılması.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmanın “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” aracılığı ile toplanan verileri içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. İçerik analizi, insan davranışlarını ve doğasını belirleme üzerinde doğrudan olmayan yollarla çalışmaya olanak tanıyan bir tekniktir. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak ifade edilir (Büyüköztürk vd., 2020). İçerik analizi sürecinde etik kurallar dikkate alınarak okul müdürlerine M1, M2, M3.....M24 gibi kodlar verilmiştir.

Analiz sürecinde ilk olarak görüşme formu ile toplanan verilerdeki okul müdürü görüşleri metin şekline getirilerek kodlama ve temalandırmaya hazır hale getirilmiştir. İkinci aşamada kodlamalar yapılmıştır. Üçüncü aşamada kodlardan temalara ulaşılmıştır. Son aşamada ise elde edilen verilerin raporlaması yapılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

3.BULGULAR

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada birinci alt problem için tasarlanan “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi tercih etmede etkili olan faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin verilere ulaşmak için katılımcı okul müdürlerine “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi tercih etmenizde etkili olan faktörler nelerdir?” görüşme sorusu yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında okul müdürlerinin belirtilen görüşme sorusuna verdikleri yanıtlardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Birinci görüşme sorusu verilerinin analizine ait bulgular

Temalar	Kodlar	f	%
Gelişim	Kişisel gelişim	13	54,16
	Kendini güncelleme	12	50,00
	Alanda uzmanlaşmak	11	45,83
	Yeterliliği arttırmak	9	37,5
Kazanım	Yönetici atamasında puan almak	16	66,66
	Ekonomik kazanç elde etmek	14	60,86
	Kademe ilerlemesi almak	12	50,00
	Uzman öğretmen unvanı almak	11	45,83

Tablo 1'in incelenmesi neticesinde anlaşılacağı gibi araştırmaya katılım gösteren okul müdürlerinin "Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimini tercih etmenizdeki etkili olan faktörler nelerdir?" görüşme sorusuna verdikleri cevaplar "Gelişim" ve "Kazanım" temaları altında toplanmıştır. "Gelişim" teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Kişisel gelişim,
- Kendini güncelleme,
- Alanda uzmanlaşmak,
- Yeterliliği arttırmak.

"Kazanım" teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Ekonomik kazanç elde etmek,
- Yönetici atamasında puan almak,
- Kademe ilerlemesi almak,
- Uzman öğretmen unvanı almak.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada ikinci alt problemi meydana getiren "Tezsiz yüksek lisans eğitiminde "Eğitim Yönetimini" programını tercih etme nedenleri nelerdir?" sorusuna ilişkin verilere ulaşmak için katılımcı okul müdürlerine "Tezsiz yüksek lisans eğitiminizde "Eğitim Yönetimini" programını tercih etme nedenleriniz nelerdir?" görüşme sorusu yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında okul müdürlerinin belirtilen görüşme sorusuna verdikleri yanıtlardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. İkinci görüşme sorusu verilerinin analizine ait bulgular

Temalar	Kodlar	f	%
Şartlar	Yalnızca eğitimci olma şartı	14	60,86
	Yönetim alanı ile alakalı olması	12	50,00
	Yöneticilik değerlendirme şartları	11	45,83
	Ödül şartlarına katkısı	10	41,66
İnanç	Kişisel gelişime katkı verileceğine olan inanç	15	62,50
	Bilimsel gelişmeler konusunda güncellemelere sağlayacağına olan inanç	14	60,86
	Okul yönetimi alanında uzmanlaşmaya katkı vereceğine olan inanç	13	54,16
	Yeterliliği arttırmaya sağladığı katkıya olan inanç	12	50,00

Tablo 2'nin incelenmesi neticesinde anlaşılacağı gibi araştırmaya katılım gösteren okul müdürlerinin “Tezsiz yüksek lisans eğitiminizde “Eğitim Yönetimini” programını tercih etme nedenleriniz nelerdir?” görüşme sorusuna verdikleri cevaplar “Şartlar” ve “İnanç” temaları altında toplanmıştır. “Şartlar” teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Yalnızca eğitimci olma şartı,
- Yönetim alanı ile alakalı olması,
- Yöneticilik değerlendirme şartları,
- Ödül şartlarına katkısı.

“İnanç” teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Kişisel gelişime katkı verileceğine olan inanç,
- Bilimsel gelişmeler konusunda güncellemelere sağlayacağına olan inanç,
- Okul yönetimi alanında uzmanlaşmaya katkı vereceğine olan inanç,
- Yeterliliği arttırmaya sağladığı katkıya olan inanç.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada üçüncü alt problemi meydana getiren “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın faydaları nelerdir?” sorusuna ilişkin verilere ulaşmak için katılımcı okul müdürlerine “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın size ne tür faydalar sağlayacağını düşünüyorsunuz?” görüşme sorusu yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında okul müdürlerinin belirtilen görüşme sorusuna verdikleri yanıtlardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Üçüncü görüşme sorusu verilerinin analizine ait bulgular

Temalar	Kodlar	f	%
Gelişime Yönelik Katkılar	Kişisel gelişimi artırma	13	54,16
	Eğitim yönetimi konularına kendini güncelleme	12	50,00
	Eğitim yönetimi alanında uzmanlaşma	11	45,83
	Okul yöneticiliği konusunda yeterliliği artırma	9	37,50
	Okul yönetimi konusunda işbirliği konusunda farkındalığı arttırması	9	37,50
	Okul paydaşları ile pozitif iletişimi arttırmaya yönelik gelişim sağlaması	8	33,33
Çeşitli Kazanımları Elde Etmeye Yönelik Katkılar	Okul müdürlüğü değerlendirmelerinde puan almak	16	66,66
	Ekonomik kazanç elde etme	14	60,86
	Kademe ilerlemesi alma	12	50,00
	Uzman öğretmenlik sınavına girmemek	11	45,83
	Öğretmenlere rol model olmayı sağlama	10	41,66

Tablo 3'ün incelenmesi neticesinde anlaşılacağı gibi araştırmaya katılım gösteren okul müdürlerinin “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın size ne tür faydalar sağlayacağını düşünüyorsunuz?” görüşme sorusuna verdikleri cevaplar “Gelişime Yönelik Katkılar” ve “Çeşitli Kazanımları Elde Etmeye Yönelik Katkılar” temaları altında toplanmıştır. “Gelişime Yönelik Katkılar” teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Kişisel gelişimi arttırma,
- Eğitim yönetimi konularına kendini güncelleme,
- Eğitim yönetimi alanında uzmanlaşma,
- Okul yöneticiliği konusunda yeterliliği arttırma,
- Okul yönetimi konusunda işbirliği konusunda farkındalığı arttırması,
- Okul paydaşları ile pozitif iletişimi arttırmaya yönelik gelişim sağlaması

“Çeşitli Kazanımları Elde Etmeye Yönelik Katkılar” teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Okul müdürlüğü değerlendirmelerinde puan almak,
- Ekonomik kazanç elde etme,
- Kademe ilerlemesi alma,
- Uzman öğretmenlik sınavına girmemek,
- Öğretmenlere rol model olmayı sağlama.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

173

Araştırmada dördüncü alt problemi meydana getiren “Okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarını engelleyen faktörler nelerdir?” sorusuna ilişkin verilere ulaşmak için katılımcı okul müdürlerine “Meslektaşlarınızın Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarını engelleyen faktörler nelerdir?” görüşme sorusu yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında okul müdürlerinin belirtilen görüşme sorusuna verdikleri yanıtlardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. *Dördüncü görüşme sorusu verilerinin analizine ait bulgular*

Temalar	Kodlar	f	%
Engelleyen Faktörler	İş yoğunluğu	12	50,00
	Motivasyon düşüklüğü	12	50,00
	Yaş	11	45,83
	Öncelik sırası	10	41,66
	Ekonomik gerekçeler	10	41,66
	Proje ödevine yapamayacak endişesi	9	37,50
	Dersleri yürütememe kaygısı	9	37,50
	Devam zorunluluğu	8	33,33
	İhtiyaç duymamak	6	25,00

Tablo 4'ün incelenmesi neticesinde anlaşılacağı gibi araştırmaya katılım gösteren okul müdürlerinin “Meslektaşlarınızın Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarını engelleyen faktörler nelerdir?” görüşme sorusuna verdikleri cevaplar

“Engelleyen Faktörler” teması altında toplanmıştır. “Engelleyen Faktörler” teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- İş yoğunluğu,
- Motivasyon düşüklüğü,
- Yaş,
- Öncelik sırası,
- Ekonomik gerekçeler,
- Proje ödevine yapamayacak endişesi,
- Dersleri yürütememe kaygısı,
- Devam zorunluluğu,
- İhtiyaç duymamak.

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada beşinci alt problemi meydana getiren “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmanın kişisel ve mesleki gelişime katkıları nelerdir?” sorusuna ilişkin verilere ulaşmak için katılımcı okul müdürlerine “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmanın kişisel ve mesleki gelişiminize katkı sunduğunu/ sunacağını düşünüyor musunuz?” görüşme sorusu yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında okul müdürlerinin belirtilen görüşme sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 5’te verilmiştir.

174

Tablo 5. *Beşinci görüşme sorusu verilerinin analizine ait bulgular*

Temalar	Kodlar	f	%
Katkı	Kişisel ve mesleki gelişime katkı sunar.	19	79,17
	Kişisel ve mesleki gelişime kısmen katkı sunar.	3	12,50
	Kişisel ve mesleki gelişime katkı sunmaz.	2	8,33

Tablo 5’in incelenmesi neticesinde anlaşılacağı gibi araştırmaya katılım gösteren okul müdürlerinin “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmanın kişisel ve mesleki gelişiminize katkı sunduğunu/ sunacağını düşünüyor musunuz?” görüşme sorusuna verdikleri cevaplar “Katkı” teması altında toplanmıştır. “Katkı” teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Kişisel ve mesleki gelişime katkı sunar.
- Kişisel ve mesleki gelişime kısmen katkı sunar.
- Kişisel ve mesleki gelişime katkı sunmaz.

3.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada altıncı alt problemi meydana getiren “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmayı okul müdürlerine önerme durumu nasıldır?” sorusuna ilişkin verilere ulaşmak için katılımcı okul müdürlerine “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans

eğitimini meslektaşlarınıza önerir misiniz?” görüşme sorusu yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında okul müdürlerinin belirtilen görüşme sorusuna verdikleri yanıtlardan oluşturulan tema ve kodlar Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. *Altıncı görüşme sorusu verilerinin analizine ait bulgular*

Temalar	Kodlar	f	%
Öneri	Meslektaşlarına önerir.	19	79,17
	Meslektaşlarına kısmen önerir.	3	12,50
	Meslektaşlarına önermez.	2	8,33

Tablo 6’nın incelenmesi neticesinde anlaşılacağı gibi araştırmaya katılım gösteren okul müdürlerinin “Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimini meslektaşlarınıza önerir misiniz?” görüşme sorusuna verdikleri cevaplar “Öneri” teması altında toplanmıştır. “Öneri” teması altında şu kodlar yer almaktadır:

- Meslektaşlarına önerir.
- Meslektaşlarına kısmen önerir.
- Meslektaşlarına önermez.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan araştırmada okul müdürlerinin eğitim yönetimi tezsiz yüksek lisans programı alanında lisansüstü eğitim yapma nedenlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın ifade edilen amaçları çerçevesinde “Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimini tercih etmede etkili olan faktörler nelerdir?”, “Tezsiz yüksek lisans eğitiminde “Eğitim Yönetimini” programını tercih etme nedenleri nelerdir?”, “Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans yapmanın faydaları nelerdir?”, “Okul müdürlerinin eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarını engelleyen faktörler nelerdir?”, “Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmanın kişisel ve mesleki gelişime katkıları nelerdir?”, “Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans yapmayı okul müdürlerine önerme durumu nasıldır?” sorularına yanıt aranmıştır. İlgili sorular doğrultusunda hazırlanan görüşme soruları ile okul müdürleri ile yapılan görüşmelerden aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda okul müdürlerine yöneltilen “Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimini tercih etmenizde etkili olan faktörler nelerdir?” görüşme sorusu kapsamında katılımcı yanıtlarının “Gelişim” ve “Kazanım” temaları altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. “Gelişim” teması altında eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimini okul müdürlerini tercih etmesinde etkili olan faktörler şu şekilde olduğu belirlenmiştir:

- Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi alma kişisel gelişime katkı sağlaması,
- Eğitim yönetimde tezsiz yüksek lisans eğitimi alma okul müdürlerinin kendini güncellemelerini sağlaması,

- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın okul yönetimi alanında uzmanlaşmayı sağlaması,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın okul yönetiminde yeterliliği artırmasından dolayı tercih sebebi olduğu belirlenmiştir.

“Kazanım” teması altında eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimini okul müdürlerini tercih etmesinde etkili olan faktörler şu şekilde olduğu belirlenmiştir:

- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın ekonomik kazanç sağlaması,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın yönetici atama sürecinde değerlendirme puanına katkı sağlaması,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın kademe ilerlemesi sağlaması,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın uzman öğretmen unvanı alma sürecine katkı vermesi dolayısıyla ile okul müdürleri tarafından tercih sebebi olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemi doğrultusunda okul müdürlerine yöneltilen “Tezsiz yüksek lisans eğitiminizde “Eğitim Yönetimini” programını tercih etme nedenleriniz nelerdir?” görüşme sorusu kapsamında katılımcı yanıtlarının “Şartlar” ve “İnanç” temaları altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. “Şartlar” teması altında eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitiminin okul müdürlerinin aşağıdaki şartlarla tercih ettiği belirlenmiştir:

- Eğitim yönetimi programına alımlarda yalnızca eğitimci olma şartı,
- Okul temelinde yönetim alanı ile alakalı olması,
- Yöneticilik değerlendirme şartları arasında yer alması,
- Ödül şartlarına katkı sağlaması gerekçeleri ile tercih edildiği belirlenmiştir.

“İnanç” teması altında eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitiminin okul müdürlerinin aşağıdaki inançlarla tercih ettiği belirlenmiştir:

- Kişisel gelişime katkı verileceğine olan inanç,
- Bilimsel gelişmeler konusunda güncellemelere sağlayacağına olan inanç,
- Okul yönetimi alanında uzmanlaşmaya katkı vereceğine olan inanç,
- Yeterliliği arttırmaya sağladığı katkıya olan inanç gerekçeleri ile tercih edildiği belirlenmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda okul müdürlerine yöneltilen “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın size ne tür faydalar sağlayacağını düşünüyorsunuz?” görüşme sorusu kapsamında katılımcı yanıtlarının “Gelişime Yönelik Katkılar” ve “Çeşitli Kazanımları Elde Etmeye Yönelik Katkılar” temaları altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. “Gelişime Yönelik Katkılar” teması altında eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitiminin okul müdürlerine katkılarının şu şekilde olduğu belirlenmiştir:

- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin kişisel gelişimi arttırdığı,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin eğitim yönetimi konularına kendini güncellemesini sağladığı,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin eğitim yönetimi alanında uzmanlaşmasına katkı verdiği,

- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin okul yöneticiliği konusunda yeterliliğini arttırma konusunda katkı sağladığı,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin okul yönetimi konusunda işbirliği konusunda farkındalığının arttırmasını sağladığı,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin okul paydaşları ile pozitif iletişimi arttırmaya yönelik gelişim sağlaması konularında yarar sağladığı belirlenmiştir.

“Çeşitli Kazanımları Elde Etmeye Yönelik Katkılar” teması altında eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitiminin okul müdürlerine sağladığı katkıların şu şekilde olduğu belirlenmiştir:

- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin, yönetici değerlendirmelerinde puan almalarını sağladığı,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin ekonomik kazanç elde etmelerini sağladığı,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin kademe ilerlemesi almalarını sağladığı,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin uzman öğretmenlik sınavına girmemelerini doğrudan hak etmelerini sağlaması,
- Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmak okul müdürlerinin öğretmenlerine rol model olmayı sağlaması konularında yarar sağladığı belirlenmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi doğrultusunda okul müdürlerine yöneltilen “Meslektaşlarınızın Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarını engelleyen faktörler nelerdir?” görüşme sorusu kapsamında katılımcı yanıtlarının “Engelleyen Faktörler” teması altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. “Engelleyen Faktörler” teması altında okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmalarını engelleyen faktörlerin şu şekilde olduğu belirlenmiştir:

- İş yoğunluğu eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmayı engellemektedir. Bu kapsamda gerek okulun resmi işleri gerekse de özel işlerin yoğunluğunun eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın önünde bir engel olduğu anlaşılmıştır.
- Motivasyon düşüklüğü eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmayı engellemektedir.
- Yaş eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmayı engellemektedir. Yaşı ilerlemiş okul müdürlerinin bu duruma soğuk baktıkları belirlenmiştir.
- Bazı okul müdürleri tarafından eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmanın öncelik sırası oluşturmadığı belirlenmiştir. Hayatlarında farklı parametreleri öncelik sırasına koyan bazı okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmayı ikinci plana attıkları belirlenmiştir.
- Ekonomik gerekçeler, proje ödevine yapamayacak endişesi, dersleri yürütememe kaygısı, devam zorunluluğu ve bazı okul müdürlerince eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans yapmaya ihtiyaç duymamaları bu alanda eğitim almanın önünde engel oluşturduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın beşinci alt problemi doğrultusunda okul müdürlerine yöneltilen “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi yapmanın kişisel ve mesleki gelişiminize katkı sunduğunu/ sunacağını düşünüyor musunuz?” görüşme sorusu kapsamında katılımcı

yanıtlarının “Katkı” teması altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. “Katkı” teması altında okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın kişisel ve mesleki gelişimlerini sunduğunu veya sunacağı katkılara ilişkin görüşlerinin şu şekilde olduğu belirlenmiştir:

- Okul müdürlerinin büyük çoğunluğu eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sunduğunu veya sunacağını belirtmişlerdir.
- Okul müdürlerinin çok azı eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın kişisel ve mesleki gelişimlerine kısmen katkı sunduğunu veya sunacağını belirtmişlerdir.
- Okul müdürlerinin çok azı eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almanın kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sunmadığını veya sunmayacağını belirtmişlerdir.

Belirtilen sonuçlar doğrultusunda okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almalarının kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sunduğunu veya sunacağı ortaya çıktığı söylenebilir.

Araştırmanın altıncı alt problemi doğrultusunda okul müdürlerine yöneltilen “Eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi meslektaşlarınıza önerir misiniz?” görüşme sorusu kapsamında katılımcı yanıtlarının “Öneri” teması altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. “Öneri” teması altında okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi meslektaşlarına önermelerine ilişkin görüşlerinin şu şekilde olduğu belirlenmiştir:

- Okul müdürlerinin büyük çoğunluğu eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almayı meslektaşlarına önerdikleri belirlenmiştir.
- Okul müdürlerinin büyük çoğunluğu eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almayı meslektaşlarına kısmen önerdikleri belirlenmiştir.
- Okul müdürlerinin büyük çoğunluğu eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi almayı meslektaşlarına önermedikleri belirlenmiştir.

Belirtilen sonuçlar doğrultusunda okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi alma konusunda meslektaşlarına öneride bulunduğu ortaya çıktığı söylenebilir. Ayrıca bu sonuçlara göre okul müdürlerinin eğitim yönetiminde tezsiz yüksek lisans eğitimi alma konusunda memnuniyet duydukları da söylenebilir.

Araştırmanın yukarıda belirtilen sonuçları dikkate alınarak aşağıdaki öneriler araştırmacılara ve uygulayıcılara sunulmuştur:

- Bütün okul müdürlerinin eğitim yönetimi alanında lisansüstü eğitim alması konusunda kolaylıklar sağlanmalıdır.
- Okul müdürü seçme kriterlerinde eğitim yönetimi alanında lisansüstü eğitim alma zorunluluk haline getirilmelidir.
- Yapılan araştırmada okul müdürlerinin eğitim yönetimi alanında yüksek lisans yapma ile ilgili görüşleri belirlenmiştir. Bu konuda eğitim yönetimi alanında eğitim veren öğretim üyelerinin görüşlerine başvurularak kapsamlı değerlendirmeler yapılabilir.
- Yapılan araştırma nitel araştırma deseni ile planlanmıştır. Daha kapsamlı bilgiler elde etmek için nicel araştırma süreçleri de araştırmaya dâhil edilerek karma araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ağıroğlu Bakır, A. (2013). *Öđretmenlerin paylaşılan liderlik ve örgütsel bağlılık algıları arasındaki ilişkinin analizi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Bozan, M. (2012). Lisansüstü eğitimde nitelik arayışları. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi*, 4(2), 177-187.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E, Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chevalier, A. (2003). Measuring over-education. *Economica*, 70, 509-531.
- Drennan, J., & Clarke, M. (2009). Coursework master's programmes: the student's experience of research and research supervision. *Studies in higher education*, 34(5), 483-500.
- Factor, R., Oliver, A. L., & Stecklov, G. (2012). Professional homogeneity: global versus localeffects. *International Journal of Sociology and Anthropology*, 4(3), 100-115.
- Ginevičius, R., & Ginevičiene, V. B. (2009). The compliance of master's degree studies with the economic needs of the country. *Technological and Economic Development of Economy*, 15(1), 136-153.
- İbret, B. Ü. (2013). Türkiye'de sosyal bilimlerde lisansüstü eğitimin nitelik durumu <http://earsiv.kastamonu.edu.tr/jspui/handle/1/361>, 21.06.2023.
- Karakütük, K. (2002). *Öğretim üyesi ve bilim insanı yetiştirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Karaman, S. ve Bakırcı, F. (2010). Türkiye'de lisansüstü eğitim: sorunlar ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2, 94-114.
- Selçuk, N. A. S., Peyman, D. ve Arat, Ö. G. (2016). Bireylerin Yüksek Lisans Yapma Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(4), 571-599.
- Skilbeck, M. (2001). The university challenged a review of international trends and issues with particular reference to Ireland. *The Higher Education Authority*, Dublin.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, F. ve Cömert, H. (2011). Üniversitelerde değişim ve yeni gerçeklik. uluslararası yükseköğretim kongresi: *Yeni yönelişler ve sorunlar (UYK2011) 27-29 Mayıs 2011*, İstanbul, 2(11), 1604-1612.